

КЭБЭ ОККО «СИЛЛЭЭБИТ»

Сайынһы буһурук куйаас күн. Биһиги, оҕолор, күнүскү аһылык кэнниттэн өтөхтөрүнэн, алаастарынан сылдьан кыа угун хомуйабыт. Соторутааһыта ардах түспүт буолан, кыа уга сыры-сымнаһас. Үргүүргэ саамай үгэнэ. Үүнүүтэ да куһаһана суох. Кыа угун күп-күөх сэбирдэхтэрин күлүккэ хатара түһэн, кыра-кыра гына кырбаан, ууга илдьи-ритэн баран, сүөгэй уутугар бутугас онороллор. Онтукан отчуттарга бэрт утах буолар.

Иһипитин ким урут толороругар куоталаһабыт. Кыайбыт киһи, уруккуттан олохсуйбут үгэс быһыытынан, иһитин толоро илик оҕоҕо көмөлөһөр. Бу да сырыыга Афоня, Вася, иһиттэрин толоро охсон, атыттарга көмөлөһө сырыттылар.

— Оҕолоор, манна кэлин! Көрүн эрэ, бу окко туох эрэ силлээбит. Пахый, тоҕо куһаһанай!— Афоня тугу эрэ ыйан көрдөрөр.

— Ханна? Ханна баарый?— диэбитинэн биһиги, омуһуран ахан, хотоолго сырһан киирдибит.

Өйдөөн көрбүппүт, кыа угар, киһилэ умнаһыгар, чоһунааһа — барыларыгар ким эрэ үп-үрүн күүгэнинэн силлээбит. Биһиги бэркэ дыктиргээтибит. Арай ол турдахпытына, Сыроватскай оһонһор тийһэн кэллэ.

— Оҕолоор, тугу одууластыгыт?— оһонһор балыктаах тымтайын окко бэркэ сэрэнэн уурда.

— Бу окко ким бачча элбэхтик силлээбитий?

— Тыһый, оттон бу кэбэ силлээбит буолбат дуо. Сотору ардах кэлиэбэ.

— Кэбэ окко барытыгар хайдах силлиэй?

— Силлээн бөһө. Истибэкиит дуо? Кэбэ хайдах силлиирин.

Бу кэмнэ кэбэ чоһор баһайытык этэн иһэн тоҕо эрэ кэлэбэйдээтэ, ол кэһнэ «куук-хаах» диэмэхтээтэ.

Мин бэрт хойукка диэри тобо үрүг күүгэн тахсарын билбэккэ сылдыбытым. Кэлин улаатан баран билбитим: сайын өнгүрүк куйааска, ардах түһэрэ чугаһаатабына, от-мас уутуйар, оччоҕо куйаастан ыгыллан, от умнаһыттан үрүг күүгэн тахсар. Ону биһиги, кыра эрдэхпитинэ, «кэбэ силэ» диэн саныыр эбиппит.

(Иннокентий Сосин.)

- 1.Тиэкис тиибин быһаар.
- 2 Тиэкис сүрүн санаатын суруй..
- 3.Тиэкистэн күүһүрдүү этиилэри уһул.
- 4.Диалогка кимнээх кытталларын суруй.
5. Былааны бэрээдэктээ.

Куйаастан ыгыллан, от умнаһыттан үрүг күүгэн тахсары «кэбэ силэ» дииллэр.

Кыа угун хомуйабыт.

Окко туох эрэ силлээбит.

Иһитин ким урут толорор?

